

Trein

Metro

Tram

Handreiking en Beoordelingskader

Erkenning Bouwstenen DVP-programma

19 juni 2023

Inhoudsopgave

1. Handreiking	3
1.1 Inleiding.....	3
1.1.1 Onderdelen van de erkenningsprocedure	4
1.1.2 Indieningstermijnen.....	4
1.1.3 Geldigheidsduur erkenning.....	5
1.1.4 Verlenging van erkenning	5
1.1.5 Herstelperiode.....	5
1.1.6 Intrekken van erkenning	6
1.1.7 De kosten.....	6
1.2 De beoordeling van het aanvraagdossier	6
1.2.1 Het beoordelingspanel.....	6
1.2.2 Beoordelingsprocedure	6
1.2.3 Beoordeling per criterium.....	7
1.2.4 Beslisregels eindoordeel	7
1.2.5 Kwaliteit van uitvoering: het werkbezoek	8
2. Toelichting op beoordelingskader	9
2.1 Criterium 1: Randvoorwaarden	9
2.2 Criterium 2: Doelen van de bouwsteen.....	9
2.3 Criterium 3: Inhoud van de bouwsteen.....	10
2.4 Criterium 4: Evaluatie	10
3. Beoordelingskader bouwstenen DVP-programma	11
3.1 Kenmerken van de bouwsteen	11
3.2 Beoordelingscriteria	12
4. Bijlagen	13
4.1 Bijlage 1: Functieprofiel trainers	13
4.2 Bijlage 2: Richtlijnen voor een trainingslocatie.....	15
4.3 Bijlage 3: Format lesplan	16
1.1 Bijlage 4: Invulformulier	20

1. Handreiking

1.1 Inleiding

railAlert is verantwoordelijk voor het Digitaal veiligheidsprogramma. Dit programma is er om ieder die aan het spoor werkt bewust te maken van de gevaren tijdens het werken aan en nabij de railinfrastructuur. Het doel hiervan is alle medewerkers in de railinfrastructuur te behoeden voor onveilige situaties en ongelukken.

railAlert biedt voor het Digitaal veiligheidspaspoort (DVP) gedragstrainingen aan, zogenaamde bouwstenen die gezond en veilig werken effectief bevorderen. De bestaande bouwstenen in het DVP-programma zijn ontwikkeld door railAlert. railAlert wil ook andere bedrijven die werken in de railinfrastructuur de mogelijkheid geven bouwstenen te ontwikkelen en erkennen. Daarom krijgen bedrijven de mogelijkheid om ook zelf bouwstenen aan te bieden, die dan onderdeel kunnen worden van het DVP-programma

Om de kwaliteit van de bouwstenen te kunnen garanderen, heeft railAlert een erkenningsprocedure ontwikkeld. De erkenningsprocedure is gebaseerd op respect voor de autonomie van de bedrijven die primair verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de bouwsteen. Onderdeel van deze erkenningsprocedure is een duidelijk beoordelingskader dat tot stand is gekomen na afstemming en met inbreng van diverse betrokkenen uit de spoorbranche. Alleen de bouwstenen die zijn goedgekeurd door railAlert, worden erkend en opgenomen in het DVP-programma.

Het beoordelingskader voor bouwstenen beoogt een algemeen geldend kader te zijn: railAlert nodigt alle bedrijven die werken met het DVP uit om een aanvraagdossier aan te leveren voor het laten beoordelen van de bouwsteen. Het beoordelingskader en erkenningsprocedure voor bouwstenen worden in dit document verder toegelicht. Dit document bestaat uit verschillende delen en is als volgt opgebouwd:

Figuur 1: Opbouw van de handreiking

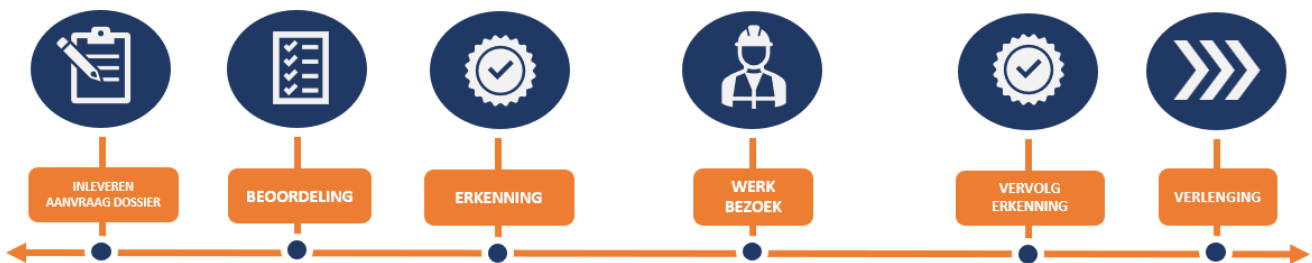
Alle bedrijven in de railinfrastructuur krijgen de mogelijkheid om bouwstenen te laten beoordelen en erkennen. Alleen bouwstenen die door railAlert erkend zijn mogen starten met de uitvoering en kunnen worden opgenomen in het DVP-programma. Om bouwstenen te erkennen heeft railAlert een erkenningsprocedure ontwikkeld. In onderstaande paragrafen wordt de erkenningsprocedure beschreven en toegelicht.

1.1.1 Onderdelen van de erkenningsprocedure

De erkenningsprocedure start met het indienen van een schriftelijk aanvraagdossier. Na een positieve beoordeling van het aanvraagdossier volgt erkenning van de bouwsteen en kan het bedrijf starten met de uitvoering van de bouwsteen. Om te toetsen of de praktijk overeenkomt met de plannen zal het beoordelingspanel vervolgens een werkbezoek afleggen. Meer informatie over het werkbezoek is te vinden in hoofdstuk 1.3.5. Na afloop van de erkenningsperiode doet het bedrijf een aanvraag voor verlenging van erkenning van de bouwsteen. Het erkenningsproces bestaat dus uit de volgende onderdelen:

- Inleveren van een schriftelijk aanvraagdossier;
- Beoordeling van het schriftelijke aanvraagdossier door het beoordelingspanel;
- Start van de erkenningsperiode;
- Afleggen van een werkbezoek door het beoordelingspanel;
- Vervolg erkenningsperiode;
- Inleveren van schriftelijk dossier voor verlenging van erkenning;
- Beoordeling van het schriftelijke dossier voor verlenging van erkenning door het beoordelingspanel;
- Verlenging van de erkenning van de bouwsteen.

Het erkenningsproces ziet er als volgt uit:

Figuur 2: Erkenningsproces

1.1.2 Indieningstermijnen

Bedrijven kunnen het schriftelijke aanvraagdossier indienen tijdens de aanvraagperiode. Een beoordelingsperiode start na afloop van een aanvraagperiode. Het indienen van een aanvraagdossier voor een nieuw erkende bouwsteen kan tot aan de start van een beoordelingsperiode. De aanvraag- en beoordelingsperiodes en de bijbehorende deadlines worden vooraf gepland en gepubliceerd op de website dvp.railalert.nl.

1.1.3 Geldigheidsduur erkenning

De erkenning van een nieuwe bouwsteen gaat in op het moment van het positieve resultaat van het schriftelijke aanvraagdossier en is drie jaar geldig. railAlert publiceert op de website dvp.railalert.nl een uittreksel van goedgekeurde bouwstenen zodat bedrijven en deelnemers hier kennis van kunnen nemen.

1.1.4 Verlenging van erkenning

Om de erkenning van de bouwsteen te verlengen, volgt na het derde jaar van erkenning een beoordeling 'verlenging van erkenning'. Verlenging van de erkenning is een nieuw besluit van het beoordelingspanel. Het bedrijf dient bij railAlert een aanvraag tot 'Verlenging van erkenning' in. Het bedrijf is zelf verantwoordelijk voor een tijdige indiening van de verlengingsaanvraag. Deze aanvraag voor de verlenging van de erkenning bestaat uit:

- Impactanalyse van de bouwsteen;
- Evaluatiegegevens van de bouwsteen;
- Beknopt reflectieverslag.

Ten eerste voert het bedrijf zelf een impactanalyse uit (zie ook hoofdstuk 2.4). Met een impactanalyse meten bedrijven of en hoe het geleerde gedrag en/of de vaardigheden tijdens de training door deelnemers is geïntegreerd in het dagelijkse handelen op de werkvloer (transfer van het geleerde). Het bedrijf verzamelt daarnaast de overige evaluatiegegevens van de uitgevoerde bouwsteen. Vervolgens schrijft het bedrijf een beknopt reflectieverslag (maximaal 1 A4). In dit reflectieverslag gaat het bedrijf in op de evaluatie van het functioneren van de deelnemers en op de kwaliteit van de bouwsteen. Ook beschrijft het bedrijf de wijze waarop het bedrijf de kwaliteit van de bouwsteen tijdens de erkenningsperiode heeft gewaarborgd. Het beoordelingspanel beoordeelt vervolgens zowel de impactanalyse, de evaluatiegegevens en het reflectieverslag.

Bij een positieve beoordeling 'verlenging van erkenning' verlengt railAlert de geldigheidsduur weer met drie jaar.

1.1.5 Herstelperiode

In het geval van tekortkomingen van het aanvraagdossier kunnen bedrijven een nieuwe aanvraag indienen die het beoordelingspanel opnieuw beoordeelt. Voor een initiële aanvraag is dus geen herstelperiode mogelijk: bij een negatieve beoordeling van het aanvraagdossier dient de volledige aanvraag opnieuw ingediend te worden.

In de volgende situaties is wel een herstelperiode mogelijk:

- Bij een positieve beoordeling van het aanvraagdossier, gevolgd door een negatieve beoordeling van de uitvoering van de bouwsteen tijdens een werkbezoek;
- Bij een negatieve beoordeling van de 'Verlenging van erkenning'.

In beide situaties schort railAlert de erkenning op en moet het bedrijf het tekort herstellen. In het besluit van het beoordelingspanel over de 'Verlenging van erkenning' geeft het beoordelingspanel feedback over de bouwsteen en beschrijft het welke tekortkomingen verbeterd dienen te worden.

De herstelaanvraag dient uiterlijk zes maanden na de beoordeling 'Verlenging van erkenning' van het beoordelingspanel door railAlert te zijn ontvangen.

1.1.6 Intrekken van erkenning

Als het gewenste resultaat ook na de herstelperiode uitblijft, trekt railAlert de erkenning in. Het intrekken van de erkenning gebeurt nooit met terugwerkende kracht. Een negatieve herstelbeoordeling heeft dus geen gevolgen voor deelnemers die al hebben deelgenomen aan een (toen nog) erkende bouwsteen en behouden de resultaten van de door hen gevolgde bouwsteen. Als er onverhoopt fraude wordt geconstateerd behoudt railAlert zich het recht voor om de erkenning van de bouwsteen per direct zonder hersteltermijn in te trekken.

1.1.7 De kosten

Bedrijven dragen jaarlijks een bedrag (fee) af per deelnemer. Voor dit bedrag verzorgt railAlert in samenwerking met het Bureau voor Toetsing en Certificering (BTC) de certificering per deelnemer voor goedgekeurde bouwstenen. Dat wil zeggen alle handelingen die nodig zijn om bouwstenen te erkennen en op gecontroleerde wijze het Digitaal Veiligheidspaspoort van de deelnemer de juiste geldigheid mee te geven na het volgen van de betreffende bouwsteen. De prijzen van de fee worden jaarlijks geïndexeerd en samen met de deadlines voor het aanleveren van bouwstenen vermeld op de website dvp.railalert.nl

1.2 De beoordeling van het aanvraagdossier

1.2.1 Het beoordelingspanel

Een beoordelingspanel van onafhankelijke experts beoordeelt het aanvraagdossier. Het beoordelingspanel bestaat uit (minimaal) drie onafhankelijke experts. In dit panel zijn de volgende deskundigen aanwezig:

- Twee werkvelddeskundigen, die samen representatief zijn voor het werkveld. Minimaal één werkvelddeskundige heeft een sterke veiligheidskundige achtergrond;
- Deskundigheid op het gebied van de inrichting en effectiviteit van trainingen;
- Didactische vaardigheden en/of ervaring als trainer.

Verder is bij het beoordelingspanel een coördinator/secretaris betrokken. De coördinator/secretaris doet verslag van de beoordeling van het panel. Om de objectiviteit van de beoordelingen te garanderen, heeft de coördinator/secretaris geen beoordelende rol.

railAlert ziet erop toe dat het beoordelingspanel de expertise onderhoudt en zorgt ervoor dat het panel periodiek deelneemt aan een kalibratiesessie. Kalibratiesessies borgen de kwaliteit van de beoordelingen.

1.2.2 Beoordelingsprocedure

Aanvragen voor het erkennen van nieuwe bouwstenen kunnen door bedrijven bij railAlert worden ingediend. Bedrijven leveren hiervoor een schriftelijk aanvraagdossier bij railAlert in. Door de coördinator/secretaris wordt na ontvangst een check gedaan op de volledigheid van het aanvraagdossier. Als het aanvraagdossier volledig is, stuurt railAlert het aanvraagdossier naar het onafhankelijke beoordelingspanel.

railAlert zorgt ervoor dat er een efficiënte werkwijze voor de beoordeling wordt ingericht. Panelleden doen dit eerst afzonderlijk van elkaar, waarna vervolgens tijdens een geplande vergadering de eindbeoordeling in gezamenlijkheid tot stand komt. Het beoordelingspanel besteedt extra tijd aan de aanvraagdossiers waarbij de beoordelingen (verder) uit elkaar liggen.

Binnen één kalendermaand beoordeelt het onafhankelijke beoordelingspanel het schriftelijke aanvraagdossier. De coördinator/secretaris van het panel communiceert de beoordeling met de bedrijven een aanvraag voor de erkenning van een bouwsteen hebben ingediend.

1.2.3 Beoordeling per criterium

Het beoordelingspanel beoordeelt of de schriftelijke aanvraag voor de erkenning van een nieuwe bouwsteen op grond van de vier criteria in het beoordelingskader voldoet aan de basiskwaliteit. railAlert definieert de basiskwaliteit als de kwaliteit die redelijkerwijs mag worden verwacht van een bouwsteen. Alle criteria worden op een driepuntsschaal beoordeeld: voldoet, voldoet ten dele, voldoet niet.

Voldoet:	de bouwsteen voldoet op het criterium aan de basiskwaliteit
Voldoet ten dele:	de bouwsteen voldoet in grote mate aan basiskwaliteit op het criterium, maar er zijn nog kleine verbeteringen nodig om volledig aan het criterium te voldoen
Voldoet niet:	de bouwsteen voldoet niet aan basiskwaliteit op het criterium

Figuur 3: definities beoordelingen criteria

Het beoordelingspanel geeft voor elk van de vier criteria een onderbouwing van het oordeel.

1.2.4 Beslisregels eindoordeel

Het eindoordeel kan positief of negatief zijn. Daarbij neemt het beoordelingspanel de volgende beslisregels in acht:

Positief:	Het eindoordeel is positief als: <ul style="list-style-type: none">• de bouwsteen op alle criteria ‘voldoet’, of• criterium 2 ‘voldoet’ en één criterium ‘voldoet ten dele’.
Negatief:	Het eindoordeel is negatief in de volgende situaties: <ul style="list-style-type: none">• de bouwsteen ‘voldoet niet’ op een of meer criteria, of• de bouwsteen ‘voldoet ten dele’ op twee of meer criteria.

Figuur 4: definities beoordelingen eindoordelen

Het beoordelingspanel geeft ook een gewogen en gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de nieuwe bouwsteen.

1.2.5 Kwaliteit van uitvoering: het werkbezoek

Na een positieve beoordeling is de bouwsteen erkend en kan de bouwsteen uitgevoerd worden in het kader van het DVP-programma. Om de kwaliteit van de bouwsteen objectief vast te kunnen stellen is een werkbezoek een verplicht onderdeel van de eerste erkenningsperiode. Hierdoor kan railAlert optreden indien onverhoopt blijkt dat de kwaliteit van de bouwsteen niet op orde is.

Het verplichte werkbezoek vindt plaats in de eerste drie jaar van de erkenning, dus nadat de nieuwe bouwsteen een positief oordeel heeft ontvangen op basis van het schriftelijke aanvraagdossier en het bedrijf is gestart met het uitvoeren van de bouwsteen. Tijdens het verplichte werkbezoek toetst het beoordelingspanel of de praktijk van de uitvoering van de bouwsteen overeenkomt met de plannen die in het aanvraagdossier stonden beschreven.

Het beoordelingspanel beoordeelt de uitvoering van de bouwsteen als positief of negatief. Na een positief oordeel blijft de erkenningstermijn intact. Bij een negatief oordeel kan de bouwsteen hersteld worden (zie ook hoofdstuk 1.2.5). Indien het beoordelingspanel de bouwsteen na herstel nog steeds als negatief beoordeelt, trekt railAlert de erkenning van de bouwsteen in (zie ook hoofdstuk 1.2.6).

Ook wanneer daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld als er sprake is van klachten over een bouwsteen, kan het beoordelingspanel een werkbezoek afleggen aan het bedrijf om de uitvoering van de bouwsteen te evalueren. Dit kan op elk moment in de erkenningsprocedure. Het beoordelingspanel gaat zoveel mogelijk uit van vertrouwen en de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf, en zal het aantal werkbezoeken beperkt houden. Samengevat ziet de periode van erkenning er als volgt uit:

Figuur 5: werkbezoek in relatie tot erkenning

2. Toelichting op beoordelingskader

Om de ontwikkelde bouwsteen te laten beoordelen, dient het bedrijf een schriftelijk aanvraagdossier in. railAlert beoordeelt dit aanvraagdossier aan de hand van het beoordelingskader. Dit kader beschrijft aan welke kwaliteitscriteria elke bouwsteen moet voldoen. De kwaliteitscriteria worden hieronder toegelicht en zijn verder uitgewerkt in deel 2 van dit document.

2.1 Criterium 1: Randvoorwaarden

railAlert heeft de onderstaande randvoorwaarden geformuleerd waaraan een nieuwe bouwsteen moet voldoen:

- Omvang van het schriftelijke aanvraagdossier: een goede aanvraag beschrijft kernachtig de essentie. We vragen daarom het aanvraagdossier beperkt en compact te houden. De aanvraag bestaat uit het invulformulier aanvraagdossier en een lesplan. Een format van een lesplan is beschikbaar.
- Kwaliteit van de trainer: Trainers zijn aantoonbaar didactisch geschoold. De trainer heeft hiervoor een trainersopleiding (zoals een train de trainer-cursus) succesvol doorlopen of voldoet aan het gestelde profiel en van railAlert (zie bijlage 1 van dit document voor aanvullende informatie).
- De locatie: De trainingslocatie is geschikt om de beoogde trainingen uit te voeren. Zie hiervoor de richtlijnen van railAlert (bijlage 2).
- Aantal deelnemers: het aantal deelnemers is minimaal 4 ¹ en maximaal 12 ². Deze aantallen zijn gebaseerd op de ervaring dat dit een geschikte groepsgrootte is, waarbij deelnemers optimaal van elkaar kunnen leren.

Let op:

Bij de start van de uitvoering van de bouwsteen controleert de trainer de identiteit van de deelnemers aan de hand van een geldig identiteitsbewijs (paspoort, rijbewijs of identiteitskaart) en noteert de presentie.

2.2 Criterium 2: Doelen van de bouwsteen

Een bouwsteen is een training die gericht is op het aanleren van gedrag en/of vaardigheden. Hierbij is het essentieel om vooraf een heldere doelstelling van de bouwsteen en leerdoelen te formuleren. Zonder duidelijke leerdoelen is het voor de trainer én de deelnemers lastiger om focus te houden op wat belangrijk is. De eenvoudigste manier om tot goede leerdoelen te komen, is de vraag te stellen wat een deelnemer moet kunnen aan het einde van de training. Goede leerdoelen zijn SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) geformuleerd en dragen effectief bij aan veilig en gezond werken.

¹ Hunkeler, D., & Sharp, J. E. (1997). Assigning functional groups: The influence of group size, academic record, practical experience, and learning style. *Journal of Engineering Education*, 86(4), 321-332.

² Saqr, M., Nouri, J., & Jormanainen, I. (2019, September). A learning analytics study of the effect of group size on social dynamics and performance in online collaborative learning. In *European conference on technology enhanced learning* (pp. 466-479). Springer, Cham.

2.3 Criterium 3: Inhoud van de bouwsteen

De inhoud van de training dient aan te sluiten bij de geformuleerde leerdoelen, anders is een doelgerichte training niet mogelijk³. Na het formuleren van de leerdoelen, wordt de inhoud van de bouwsteen ontworpen. Het doel van de meeste bouwstenen is dat deelnemers het nieuw aangeleerde gedrag en/of de vaardigheden leren die ze kunnen toepassen in hun werk. Daarom is het belangrijk dat de bouwsteen de deelnemers aanspreekt en herkenbare situaties vanuit de praktijk als vertrekpunt neemt⁴. Door middel van sociaal leren en ervaringsleren komen deelnemers tot de beste resultaten. Het is daarbij van groot belang dat de trainers voor een veilig leerklimaat zorgen waarin de deelnemers zich comfortabel voelen hun eigen situaties en ervaringen in te brengen.

De leerdoelen worden in het lesplan beschreven, zodanig dat duidelijk is wat de deelnemers gaan leren op het gebied van kennis, vaardigheden en houding. In het format van het lesplan staan voorbeelddoelen.

2.4 Criterium 4: Evaluatie

Voor het beoordelen van de kwaliteit van een training is het van belang de resultaten van de training te evalueren⁵. Donald Kirkpatrick heeft in dit licht een evaluatiemodel ontwikkeld voor het evalueren van trainingen⁶. Dit model beschrijft op vier niveaus gekeken hoe succesvol een training is geweest.

In de aanvraagprocedure van een nieuwe bouwsteen, beperken we ons tot de eerste twee niveaus van het evaluatiemodel.

Als eerste meting vult de deelnemer zelf een korte vragenlijst in over het beoogde gedrag en/of de vaardigheden de inschatting om het aantoonbaar kunnen toepassen van dit gedrag en/of de vaardigheden in hun praktijksituatie. Dit doet de deelnemer zodra hij/zij zich inschrijft voor de bouwsteen. De tweede meting volgt binnen een week na het doorlopen van de bouwsteen. De deelnemer vult dan zelf opnieuw een korte vragenlijst in. Het verschil tussen beide metingen is een indicatie van datgene wat deelnemers hebben geleerd.

³ Taylor, P. J., Russ-Eft, D. F., & Chan, D. W. (2005). A meta-analytic review of behavior modeling training. *Journal of applied psychology*, 90(4), 692.

⁴ Zie ook: Galan, Karin de - Trainen met de methode van Karin de Galan (2015)

⁵ Lubinescu, E. S., Ratcliff, J. L., & Gaffney, M. A. (2001). Two continuums collide: Accreditation and assessment. *New directions for higher education*, 2001(113), 5-21.

⁶ Kirkpatrick, D.L. e.a. - Evaluating Training Programs: The Four Levels (3rd Edition), 2006

3. Beoordelingskader bouwstenen DVP-programma

Hieronder staan de punten waarop het beoordelingspanel de aanvraag beoordeelt. Gebruik het invulformulier zodat u alle informatie gestructureerd en compleet aanlevert bij railAlert. Geef zo concreet mogelijke toelichting en voeg een lesplan bij.

3.1 Kenmerken van de bouwsteen

Titel van de bouwsteen	
Hoofddoel en subdoelen van de bouwsteen:	<i>Let op: de specifieke leerdoelen (kennis, vaardigheden, houding) vermeldt u apart, bijvoorbeeld in het lesplan of in een bijlage</i>
Locatie van de training (evt. adres):	
Voertaal:	<i>Nederlands/Engels/Duits</i>
Taal in de gebruikte leermiddelen:	<i>Nederlands/Engels/Duits</i>
Aantal trainers:	
Beschrijving van de doelgroep:	<i>Geef aan om welke functies/taken, opleidingsniveau het gaat</i>
Bestaat de trainingsgroep uit deelnemers met dezelfde functie/taak of met verschillende functies/taken?	
Welke voorkennis voor deelname aan de bouwsteen is vereist?	
Wie controleert de bewijzen van voorkennis?	

3.2 Beoordelingscriteria

Criterion 1 | RANDVOORWAARDEN

- a) De schriftelijke aanvraag bestaat uit dit invulformulier plus het ingevulde lesplan.
- b) De omvang van de bouwsteen is minimaal vier (4) klokuren.
- c) Trainers zijn didactisch geschoold (zie bijlage 1). Maak de ervaring in het geven van gedragstrainingen aantoonbaar, bijvoorbeeld door een link naar LinkedIn-profiel en/of referenties.
- d) De trainingslocatie is geschikt om de beoogde bouwsteen uit te voeren en te kunnen werken in groepjes (zie bijlage 2).
- e) Aan de bouwsteen nemen minimaal vier (4) en maximaal twaalf (12) personen deel.

Criterion 2 | DOELEN VAN DE BOUWSTEEN EN LEERDOELEN

- a) Geformuleerde **doelen van de bouwsteen** zijn gericht op het verhogen van de veiligheid en/of gezondheid bij werken in de railinfrastructuur op en aan het spoor. Licht toe.
- b) Het lesplan bevat **leerdoelen** op het gebied van kennis, vaardigheden en houding. Verwijs naar het lesplan (bijlage 3).

Criterion 3 | INHOUD VAN DE BOUWSTEEN

- a) De inhoud van de bouwsteen sluit aan bij de leerdoelen.
- b) De inhoud van de bouwsteen sluit aan bij de dagelijkse praktijk van de doelgroep. Licht toe.
- c) De bouwsteen bestaat uit interactieve werkvormen die gericht zijn op sociaal leren, dat wil zeggen samen veilig leren van elkaars ervaringen in verschillende werksituaties. Licht toe.
- d) De trainer van de bouwsteen zorgt voor een veilig pedagogisch leerklimaat, deelnemers voelen zich comfortabel om eigen situaties in de groep te bespreken.

Criterion 4 | EVALUATIE

- a) Tijdens de uitvoering van de bouwsteen controleert de trainer of deelnemers actief participeren. Dat wil zeggen: deelnemers hebben een actieve houding, doen mee aan de opdracht en mengen zich in het gesprek. Licht toe hoe hier vorm aan wordt gegeven.
- b) De bouwsteen wordt geëvalueerd. Licht toe.

railAlert werkt op dit moment aan het vormgeven van een impactanalyse, die niveau 3 en 4 van het evaluatiemodel van Kirkpatrick omvat. Met een impactanalyse meten bedrijven die bouwstenen aanbieden, of en hoe het geleerde gedrag en/of de vaardigheden tijdens de training door deelnemers is geïntegreerd in het dagelijkse handelen op de werkvloer (transfer van het geleerde). De impactanalyse is onderdeel van de verlenging van de erkenning (zie ook hoofdstuk 1.2.4).

4. Bijlagen

4.1 Bijlage 1: Functieprofiel trainers

Goede trainers van bouwstenen voldoen aan onderstaande competenties:

- Presenteren
- Draagvlak creëren
- Feedback geven
- Flexibiliteit

Een concretisering van de competenties waar een trainer aan moet voldoen is hieronder toegelicht:

Presenteren

Een goede trainer:

- Is duidelijk, enthousiast, begrijpelijk en stemt het handelen af op de groep;
- Brengt kennis en informatie gestructureerd over;
- Stemt de instructie en het handelen af op (de behoefte van) de groep, een deel van de groep of een individu;
- Sluit door middel van het taalgebruik en voorbeelden aan bij de doelgroep;
- Haalt duidelijke praktijkvoorbeelden aan;
- Maakt gebruik van energieke en enthousiaste non-verbale communicatie (stem, gebaren, houding, oogcontact);
- Behoudt het overzicht, ook als de groepen aan het werk zijn;
- Gaat in op vragen uit de groep.

Draagvlak creëren

Een goede trainer:

- Zorgt voor een veilige setting;
- Straalt een open en veilige houding uit;
- Brengt deelnemers in beweging met concrete handvatten;
- Past gerichte gesprekstechnieken toe (zoals (open (door) vragen, actief luisteren, samenvatten, reflectieve vragen);
- Heeft aandacht de behoefte van de deelnemer, waarbij veiligheid voor de deelnemer en veiligheid voor de groep intact blijft;
- Vertoont voorbeeldgedrag.

Feedback geven

Een goede trainer:

- Reageert sensitief en effectief op behoeften en gevoelens van anderen;
- Kan onderlinge spanningen de-escaleren zodat irritatie en conflicten zoveel mogelijk vermeden worden;
- Heeft een positieve houding;
- Kan omgaan met weerstand;
- Stelt kader en grenzen binnen de groep;
- Kan verwijzen naar professionele hulp bij heftige emoties/trauma.

Flexibiliteit

Een goede trainer:

- Heeft oog en aandacht voor diversiteit in de groep;
- Is lenig van geest: zet humor in en geeft een eigen draai aan een (lastige) situatie;
- Gebruikt (lastige) situaties in de context van de training;
- Is integer en stressbestendig.

Maak de ervaring in het geven van gedragstrainingen aantoonbaar, bijvoorbeeld door een link naar LinkedIn-profiel en/of referenties.

4.2 Bijlage 2: Richtlijnen voor een trainingslocatie

Accommodatie

- Er zijn voldoende tafels en stoelen aanwezig voor alle deelnemers en trainer(s);
- De leslocatie is ruim genoeg om uiteen te gaan in kleinere groepen;
- Er is een ruime hoeveelheid daglicht;
- Er is voldoende mogelijkheid tot ventilatie (mogelijkheid tot openzetten van ramen);
- In de ruimte zijn alle kabels netjes weggewerkt (liggen niet los);
- Er is een aparte garderobe;
- Er is een aparte ruimte waar de deelnemers worden ontvangen en voor pauze;
- De accommodatie is schoon;
- De accommodatie is bereikbaar voor mindervaliden en heeft alle faciliteiten die hiervoor nodig zijn;
- Er is een ontruimingsplan zichtbaar aanwezig;
- De accommodatie voldoet aan alle veiligheids- en brandvoorschriften.

Faciliteiten

- Er is een toegankelijke internetverbinding;
- Er is een tv-scherm met bijbehorende kabels aanwezig;
- Er is gelegenheid om water, koffie, thee te zetten;
- Er zijn voldoende sanitaire voorzieningen;

Bereikbaarheid

- De leslocatie is goed bereikbaar met het OV;
- De leslocatie is bereikbaar per auto/taxi;
- Er is voldoende (gratis) parkeergelegenheid;

4.3 Bijlage 3: Format lesplan

Dit format kunt u als word-bestand downloaden via dvp.railert.nl

FORMAT LESPLAN DVP BOUWSTEEN

Titel bouwsteen

Opgesteld door

Versie

LEERDOELEN (wat moet de deelnemer na afloop van de training kunnen doen, kunnen laten zien, kunnen vertellen)

Voorbeelden van leerdoelen van verschillende soorten bouwstenen

Kennis

De deelnemer:

- Weet waarom veilig werken op de bouwplaats zo belangrijk is.
- Kent de werkwijze als een afwijking wordt vastgesteld.
- Weet waarom een evaluatie na afloop van de werkzaamheden noodzakelijk is.
- Kent de structuur van het feedback gesprek.

Vaardigheden

De deelnemer:

- Spreekt collega's aan op onveilig gedrag en complimenteert collega's bij veilig gedrag.
- Instrueert de ploegleden welke werkzaamheden, wanneer en door wie moeten worden gedaan.
- Evalueert met de ploeg de werkzaamheden.
- Durft nee te zeggen tegen opdracht/situatie die niet veilig is en onderbouwt dit met feiten.

Houding

De deelnemer:

- Doet pro-actief mee aan een evaluatie bijeenkomst.
- Brengt op een opbouwende wijze verbeterpunten in tijdens een evaluatie.
- Voelt zichzelf verantwoordelijk voor de veiligheid van zichzelf en zijn omgeving en handelt hiernaar.
- Is vasthoudend en schaal op indien de veiligheid in het geding is.

BENODIGDE MATERIALEN EN VOORBEREIDING

Voorbeelden van hulpmiddelen en materialen

Benodigde hulpmiddelen/materialen	Benodigde hulpmiddelen	Benodigde hulpmiddel voor trainer
<ul style="list-style-type: none">• checklist 'gedrag'• Zakkaartje met tips• Voorbeeldcasussen• Oefeningen• Enz.	<ul style="list-style-type: none">• Naamkaartjes• Stiften/pennen• Notitieblokken• Gele memokaartjes• Enz.	<ul style="list-style-type: none">• Presentielijst• Lesplan• Laptop/beeldscherm met internet en PowerPoint• Stiften• Flip-over• Evaluatieformulieren• Enz.

Voorbeeld lesplan

TIJD	LEERDOELEN (kennis, vaardigheden en houding) en INHOUD	WERKVORM	HULPMIDDELEN	AANDACHTSPUNTEN
	Vorbereiding		Apparatuur en materialen checken	<ul style="list-style-type: none"> Lokaal inrichten, hulpmiddelen/materialen klaarzetten
8.00 uur	Start en welkom	Plenair		<ul style="list-style-type: none"> Welkom, check ID en presentie Huishoudelijke mededelingen, afspraken Vluchtroute en noodnummer
08.15	Kennismaking	Plenair/rondje	Sheet 1 met vragen naar verwachtingen en ervaring	<ul style="list-style-type: none"> Kennismakingsronde
08.30	Programma, doelen en gewenste situatie schetsen	Plenair	Sheet 2 DVP en bouwstenen Sheet 3 programma	<ul style="list-style-type: none"> Uitleg DVP, bouwstenen, programma en doelen van deze bouwsteen aan de hand van sheet 2 en 3
08.40	Programma-onderdeel benoem onderwerp	plenair	Sheet 4 Video	<ul style="list-style-type: none"> Uitleg programma-onderdeel vraag over film-fragment op de flap-over
08.45	Oefening a	Plenair uitleg In groepjes van 3 oefenen en nabespreken Plenair nabespreken	Sheet 5 Checklist voor nabespreking	<ul style="list-style-type: none"> Plenaire uitleg opdracht Subgroepen van 3 personen (en tweetallen als het niet uitkomt). In groepjes oefening doen, bespreken en plenair nabespreken

				<ul style="list-style-type: none"> • Aandachtspunten, tips noteren op flap
09.15	Kennisoverdracht a	Kennisoverdracht	Sheet 6, 7 en 8 Checklist geven	<ul style="list-style-type: none"> • Uitleg achtergrondinformatie/theorie aan de hand van de sheets • Neem de groep mee in de bullets op de dia's. • Link leggen met de vorige nabespreking van de vorige opdracht.
09.45	Koffiepauze			
10.00				
10.05				
10.30				
10.50				
11.15				
11.40	Evaluatie/wat neem je mee?	Individueel noteren op memoblaadje, daarna plenair		<ul style="list-style-type: none"> • Vraag: wat neem je mee? (eerst zelf nadenken, dan bespreken) • Vraag: wat vond je van de training/trainer? • Evaluatieformulier per mail • Dank voor inzet en bijdrage

1.1 Bijlage 4: Invulformulier

Invulformulier aanvraagdossier DVP Bouwstenen

Gegevens aanvrager

Omschrijving	Invulveld		
Naam bedrijf		Dossiernummer	<i>In te vullen door railAlert</i>
Adres			
Naam contactpersoon		Datum beoordeling	<i>In te vullen door railAlert</i>
Telefoon contactpersoon			
E-mailadres contactpersoon			
Datum verzending naar railAlert			

Kenmerken van de bouwsteen

Omschrijving	Geef toelichting op elk kenmerk	Beoordelaar 1	Beoordelaar 2	Beoordelaar 3
		<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>
Titel van de bouwsteen				
Hoofddoel en subdoelen van de bouwsteen Let op: de specifieke leerdoelen (kennis, vaardigheden, houding) vermeldt u apart, bijvoorbeeld in het lesplan of in een bijlage				
Locatie van de training (adres)				

Voertaal (NL/EN/DU)				
Taal in de gebruikte leermiddelen (NL/EN/DU)				
Aantal trainers				
Beschrijving van de doelgroep (functies/taken, opleidingsniveau)				
Bestaat de trainingsgroep uit deelnemers met dezelfde functie/taak of met verschillende functies/taken?				
Welke voorkennis voor deelname aan de bouwsteen is vereist?				
Wie controleert de bewijzen van voorkennis?				

Beoordelingscriterium 1 *randvoorwaarden*

Omschrijving	Geef toelichting en verwijs zo nodig naar het lesplan	Beoordelaar 1	Beoordelaar 2	Beoordelaar 3
		<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>
a) De schriftelijke aanvraag bestaat uit dit invulformulier plus het ingevulde lesplan.				
b) De omvang van de bouwsteen is minimaal vier (4) klokuren.				
c) De trainer(s) is/zijn didactisch geschoold. Maak de ervaring in het geven van gedragstrainingen aantoonbaar, bijvoorbeeld door een link naar LinkedIn-profiel en/of referenties,				
d) De trainingslocatie is geschikt om de beoogde bouwsteen uit te voeren en te kunnen werken in groepjes.				
e) Aan de bouwsteen nemen minimaal 4 en maximaal 12 personen deel.				

Beoordelingscriterium 2 *doelen van de bouwsteen en leerdoelen*

Omschrijving	Geef toelichting en verwijs zo nodig naar het lesplan voor aantoonbaarheid	Beoordelaar 1	Beoordelaar 2	Beoordelaar 3
		<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>
a) Geformuleerde doelen van de bouwsteen zijn gericht op het verhogen van de veiligheid en/of gezondheid bij werken in de railinfrastructuur op en aan het spoor. Licht toe.				
b) Het lesplan bevat leerdoelen op het gebied van kennis, vaardigheden en houding. Verwijs naar het lesplan.				

Beoordelingscriterium 3 *inhoud van de bouwsteen (beschrijf dit in het lesplan)*

Omschrijving	Geef toelichting en verwijs zo nodig naar het lesplan voor aantoonbaarheid	Beoordelaar 1	Beoordelaar 2	Beoordelaar 3
		<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>
a) De inhoud van de bouwsteen sluit aan bij de leerdoelen.				
b) De inhoud van de bouwsteen sluit aan bij de dagelijkse praktijk van de doelgroep. Licht toe.				
c) De bouwsteen bestaat uit interactieve werkvormen die gericht zijn op sociaal leren, dat wil zeggen samen veilig leren van elkaars ervaringen in verschillende werksituaties. Licht toe.				
d) De trainer van de bouwsteen zorgt voor een veilig pedagogisch leerklimaat, deelnemers voelen zich comfortabel om eigen situaties in de groep in te brengen.				

Beoordelingscriterium 4 *evaluatie*

Omschrijving	Involveld	Beoordelaar 1	Beoordelaar 2	Beoordelaar 3
		<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>	<i>Deze kolom in te vullen door railAlert</i>
a) Tijdens de uitvoering van de bouwsteen controleert de trainer of deelnemers actief participeren. Dat wil zeggen: deelnemers hebben een actieve houding, doen mee aan de opdracht en mengen zich in het gesprek. Licht toe hoe hier vorm aan wordt gegeven.				
b) De bouwsteen wordt geëvalueerd. Licht toe.				

railAlert
Soesterweg 244
3812 BH Amersfoort
Postbus 165
3800 AD Amersfoort
+31 (0)85 002 3510
info@railalert.nl

Samen werken aan
arbeidsveiligheid